

Penlijster

Spagaat

Met de regelmaat van een klok verschijnen in de media berichten over overlast en schade die door vogels veroorzaakt worden. In een klein land als Nederland met ruim 16 miljoen inwoners kan het haast niet anders dan dat er conflicten ontstaan tussen vogels en mensen. Ook komen er bij de vogelwerkgroep meldingen binnen. Of we daar maar even wat aan willen doen. Jullie zijn toch vogelliefhebbers! In sommige gevallen zijn oplossingen mogelijk door praktische maatregelen te treffen; in andere bieden vergoedingen soelaas. Als vogelliefhebber kun je nogal eens in een spagaat raken. Wat wel en wat niet, zeker als het heel dichtbij komt en op je eigen situatie betrekking heeft. Een greep uit de doos van Pandora.

Het conflict Aalscholvers en vissen. Beroepsvissers in het IJsselmeer klagen steen en been over deze concurrenten, hoewel is aangetoond dat die geen enkele invloed hebben op hun vangsten. Op het boerenland kunnen ganzen bijdragen aan opbrengstvermindering door te komen winkelen in deze buurtsupers. Gedooggebieden zijn aangewezen, maar daarbuiten is weinig geen controle of de verplichte werende maatregelen wel op de juiste wijze worden uitgevoerd. Het gevolg is dat er sinds enkele jaren opnieuw heel wat ganzen worden geschoten. In het voorjaar zijn de overwinteraars verdwenen, maar komen de grauwe ganzen. In reservaten kunnen zich grote groepen ophouden, die er toe bijdragen dat weidevogels die willen gaan broeden in de knel komen. Er wordt o.a. getracht hier een halt aan toe te roepen door het aantal eieren van de ganzen te reduceren en dit gebeurt ook bij Knobbelzwanen waarvoor eveneens in sommige provincies afschotvergunningen worden afgegeven. De roep om het toenemende aantal 'exoten' zoals Canadese ganzen een halt toe te roepen wordt ook steeds luider. In de weidevogelarealen wordt druk ugeoefend door agrariërs die van mening zijn dat vossen teveel of alle broedsels prederen, waardoor zij het bedrag van hun beheervergoeding zien slinken. In Friesland maken weidevogelbeschermers zich zorgen en nemen maatregelen of laten dat doen. En passant worden

hier en daar tegelijk roofvogels vervolgd. Dit terwijl een uitgebreid onderzoek onlangs heeft duidelijk gemaakt, dat er daarnaast diverse andere diersoorten verantwoordelijk zijn voor het mislukken van legsels.

Torenavalkkasten in weidevogelgebieden zijn uit de gratie door de sterk wisselende stand van hun voornaamste prooidier, de veldmuis. Zelfs het plaatsen van ooievaarsnesten veroorzaakt commotie, omdat ook zij wel eens een jonge weidevogel op het menu hebben staan. Kerkuilenkasten zijn verwijderd van plekken waar ook Boerenzwaluwen voorkomen. Natuurlijk moet er begrip zijn voor emoties en ik zou als direct betrokkene wellicht ook zo reageren. Het moeite hebben met het rondstruinen van katten en de aanwezigheid van Eksters zijn andere voorbeelden. Zo ook hoe adviezen moeten worden gegeven bij reële huiszwaluwenoverlast, voortdurend op auto's poepende duiven, roeken- en meeuwenoverlast binnen of aan de rand van de bebouwing. Wat is in het belang van de 'slachtoffers' en wat is dat van de vogel? De emotie aan de ene kant, de rede aan de andere. Probeer maar eens de kool en de geit te sparen en al helemaal wanneer je zelf de gevolgen ondervindt.

Hoe moeten we met deze situaties omgaan? Is in Nederland nog wel iets natuurlijks wat zichzelf eeuwen achtereen heeft geordend en gehandhaafd zonder invloed van menselijk handelen? Wanneer de oorzaken die tot ongewenste situaties hebben geleid niet worden weggenomen blijft het rommelen in de marge. Het leefgebied staat daarin centraal. Ecologische kennis is hierbij onontbeerlijk.

Het zal altijd wel schipperen blijven, maar we zouden de tot ieder dier behorende eigenschappen moeten laten prevaleren, ook al hebben we daar zelf moeite mee.

